

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înscris în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociațiunii „Astra“

Redactor responsabil: **Nic. Nicoră-Dobârceanu**

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Căderea populației românești

Sunt lucruri cari se petrec sub ochii noștri și le luăm în seamă, chiar dacă ne-am împiedeca ele la fiecare pas. Nici atunci nu voim să luăm cunoștință de ele când alții ne atrag atențiunea asupra lor, sau ni le arată chiar cu degetul.

Cari sunt acestea lucruri în măsură așa de mare sprețuite de noi?

Acelea cari nu ne interesează, pe cari nu putem nici un preț, fie că nu voim, fie că nu suntem stare să le știm prețui. Poate cineva să ne bată din palme și să ne zică: „Putem citi sute de articole de zecă sau zeci de cărțicele despre asemenea lucruri; poate să ne predice preotul în toată Duminică spre ele, să auzim zeci de cuvântări despre învinșătatea lor — noi rămânem nepăsători, și lumea și verde zadarnic timpul cu noi pentru a ne face să schimbăm finuta noastră față de lucrurile cari nu ne interesează și pe cari nu le prețuim.

Între acestea lucruri pe cari cărturarii noștri le blătesc mereu de câteva zeci de ani, și mai ales vremea din urmă, este și marea problemă a scăderii numărului neamului nostru în unele ținuturi românești, cum ar fi bunăoară Banatul.

De mult se trage clopotul într-o dungă de către oamenii cu carte, arătându-ne primejdia națională a căderii populației românești în unele regiuni ale țării. Cădere în număr a Românilor nu prin vr'o holeră sau ciumă, nu prin războaie, ci prin simplul fapt că numărul morților pe an întrece numărul celor noui născuți.

Mor mai mulți decât se nasc, și acesta e druzul cel mai sigur, cu nepuință de zăbovit, pentru îngereea totală a românilor în anumite regiuni ale țării, locul lor luându-l străinii, fără nici un ajutor sau protecție a Statului, și chiar împotriva dorinței Statului.

Dună datele statistice, ținutul românesc în care populația noastră scade la număr din an în an mai mult este Banatul, care a obicinuit să se laude că e „țara noastră”.

De zeci de ani s'a atras mereu atențiunea acestei primejdii naționale, iar lucrurile în loc să se schimbe, s'au înrăutățit.

Pentru ce s'a tras înzadar clopotul într-o dungă?

Pentru că cei interesați nu s'au crezut deloc interesați; pentru că aceasta problemă nu vrea să se înțeleasă de cei localnici, ci trec cu indiferență lângă ea, chiar când cineva se împiedecă de ea — propria lui casă.

„Ce-mi pasă mie că înainte cu cincizeci de ani satul meu țâiau mai mulți români decât azi? Sunt dator să sporesc numărul românilor? Cine-mi poate vorbi să am mai mulți copii, să-mi fărâmițesc averea între mai mulți, să nu aibă nici unul destul și să trăiască în sărăcie? Nu-i mai bine cu un singur moștenitor bogat decât cu cinci ori șase cari ar trage apă de coadă?”

Știu eu ce-i bine și ce-i rău, nu trăbuie să mă vede nimeni!”

Așa vorbesc cei mai mulți, și cât vor vorbi așa și o îmbunătățire nu poate fi.

Oameni cari au fost: Victor Lazăr

Cum trec anii! Peste morți și peste vii. Peste cei dintâi mai în fugă, decât peste cei din urmă. De aceea uităm atât de repede pe cei trecuți în lumea vecinicii.

Numărând anii, — într'un răgaz închinat aducerilor aminte, — am constatat că s'au scurs nouă ani, de când luminatul dascăl al poporului, ostenitor în cele bune ale „Astrei”, redactor al Foii Poporului din vremea întemnițărilor dela Seghedin și Vaș, scriitor pentru țalpa țării, gazetar ales și neînfricat, Victor Lazăr, a schimbat cuibul său drag și cald din strada Hecht, — căptușit cu zeci de mii de cărți — cu groapa rece și întunecoasă din Cimitirul Central al orașului Sibiu. Nouă ani, cari însă n'au putut șterge icoana acestui cărturar, luminător de popor și prieten bun. Nici să întunece amintirea ce i-o păstrăm, — o seamă de oameni, — pe cari nu ne-au împrietenit alte interese decât gândul bun, dorința caldă, de-a pune și noi o cărămidă modestă în fundamentul, pe care să se ridice marea și puternica zidire a neamului: cultura, învățătura și toată trăinicia lui pe acest pământ. În aceasta năzuință, spre mai bine, oricine s'a apropiat de Victor Lazăr, l'a găsit bun și sincer ortac de luptă, gândire și simțire românească. Așa l-am întâlnit, așa l-am cunoscut pe Victor Lazăr.

Dintr'o ortăcie la drum gazetăresc, s'a înzghebat între noi o prietenie durabilă.

Pentru cetitorii de azi ai Foii Poporului, Victor Lazăr e un necunoscut. Poate mulți nu i-au auzit nici de nume. Dar, poate nici cetitorii vechi cei de dinaintea sfintei Uniri, din 1918, nu-și vor aduce toți aminte de scrisul lui. Deși, Doamne, multă nădejde, credință, curaj și bogată învățatură au sorbit ceice luau în mână Foia Poporului de pe vremuri, din cele scrise de acest om, în aproape fiecare număr.

Dar, Victor Lazăr, într'o vreme scria fără nume. Acest nume nu era îngădui în paginile Foii Poporului.

El scria din altă țară. Din țara visurilor noastre. Și scrisul lui nu se ducea pe Olt în jos, ca doinele lui Goga, ci ele veneau pe apă în sus, strecurându-se cu grijă mare pe Vama Cucului, din țara slobodă în țara cu legi aspre pentru Români.

Victor Lazăr trimitea articolele prin cheferiști, ciobani și alți oameni de încredere. Ele erau bine do-site, uneori în lâna oilor, în tălângi, în cojocul mocanului, în opinca ciobanului. Prin poștă scria foarte rar. Târziu am aflat-o aceasta. Căci multă vreme, mi s'au ascuns secretele redacției. Până într'o bună zi, când stăpânul Foii, — fie iertatul N. Bratu, — cu a cărui fire iute și aprinsă mă obicinuisem, ca ieșit din minți și fără să-și dea seama, a scăpat vorba: — „E miercuri... Măine trebuie să apară foia și articolul lui Lazăr încă n'a sosit...”

Apoi, cum îi era slăbiciunea, își prinse capul între palme și mai zise: numai să nu fim descoperiți!

După asta, Bratu, a eșit din redacție, lăsându-mă singur să fruzăresc prin maldărul de ziare și reviste românești, germane și maghiare de pe masă. Prea multe n'am priceput atunci. Și dacă a-și fi întrebat, numai rău î-mi pufeam tace. Pe Bratu trebuia să-l lași să-și coacă singur încrederea în cineva. După scurt timp, Bratu, s'a reîntors în redacție. Era schim-

bat, mulțumit și vesel, ca ușurat de o mare povoaară. Atunci mi-a vorbit deschis despre Victor Lazăr, care scria din București articole politice, corespondențe, știri, sfaturi.

— „Am trecut prin mare îngrijorare,” a continuat Bratu, să-mi vorbească, „Vezi, pentru tot ce scrie el, eu sunt răspunzător. Ți-o spun, s'o ști și D-Ta. De-o fi să mă întemnițeze, va trebuie să-mi fii locul...”

Atunci am aflat cine era Victor Lazăr. De unde a plecat. Ce a făcut pentru neam și ce loc ardea în inima-i de pribeag refugiat.

Victor Lazăr era fiu de învățator. S'a născut în Porcești lângă Sibiu, în 1869 și a crescut în Jina, unde tatăl său s'a mutat. Tot învățator s'a făcut și el. Dar învățator cu inimă largă, în care ar fi vrut să cuprindă o țară cu un neam întreg. Sufletul lui ardea de dorința de a face bine. Neastâmpărat de-a se lumina pe el și în de-a lumina pe alții. A dascălit în lina copilăriei și Viștea de jos, lângă Făgăraș. De aci, pe lângă îndelânicirile dascălești, scria la gazetele de pe acei timp. Și scria bine, temeinic, cu curaj și pe înțelesul poporului de rând. Președintele Partidului Național Român, Dr. I. Rațiu, l-a descoperit și l-a adus redactor la Foia Poporului.

Pentru o carte scrisă apăsât, despre Ion Buteanu, comandant de legiune în oastea lui Iancu, a suferit o pedeapsă de 5 luni temniță, pe care a ispășit-o în 1905, în Seghedin, împreună cu alți fruntași români, slovaci și de alte naționalități.

Nu s'a întors bine din temniță și i s'a urzit un al doilea proces pentru un articol: Credeul Românului. De acest proces l-a scăpat Vama Dorului, fugind peste munți în România liberă și primitoare.

Ajunge profesor în Constanța, Directorul Școlii Comerciale Superioare a României din Salonic-Macedonia, bibliotecar-ajutor al Academiei Române. Se reîntoarce după Unire, în Ardealul lui drag, pentru care a suferit lemniță și pribegie. Ajunge profesor la Școala Normală de învățatori din Cluj. Intemeiază ziarul Foia Noastră și scrie cărți, scrie la ziare, împrăștiind lumină și învățatură cu hărnicie de albină. A dus o viață de adevărat luptător ardelean.

Pe Victor Lazăr l-a cunoscut multă lume aleasă. Era în legături de prietenie cu mulți învățați din țară și străinătate.

Cu toate acestea pașii lui se opreau des, foarte des, la sfat și bună îndrumare cu lumea satelor, cu preoți, învățatori, notari și țărani.

Pe țărani îi iubea ca un adevărat frate. Îi îndruma, îi învăța, și pe cei nevoiași îi ajuta și cu bani. Pe mulți i-a descurcat în afacerile încâlcite ale vieții. Multora le-a fost avocat gratuit. Câți copii n'a ajutat la meserii și învățatură!

Cărțile scrise de el sunt multe. Din ele se poate constata dragostea ce o avea pentru țărani, pentru țalpa țării.

Ca unui fost muncitor la această gazetă, pe vremea când scrisul românesc era arma puternică de luptă națională, am închinat, acestei pomeniri, rândurile de mai sus.

PETREA DASCĂLUL

Pe urmele Domnului

Fiul cel rătăcit

Pildele aduse de Mântuitorul pentru învățatura oamenilor sunt una mai lămuritoare decât alta, ca să fie pe înțelesul tuturor. Intre ele pilda Fiului rătăcit strălucește în mod deosebit. E dintre cele mai lungi ale Evangheliei, cum se și cădea pentru o învățatură de căpetenie, de temelie a Legii celei nouă, a creștinismului.

Această învățatură cuprinde următorul adevăr: Dumnezeu nu este numai ziditorul și susținătorul lumii, ci este și Părintele preabun al oamenilor. După cum un părinte nu are altă grijă mai mare, decât aceea de a-și vedea copiii fericiți, oameni de omenie, tot așa e și grija părintească a lui Dumnezeu pentru toți oamenii cari sunt cu adevărat fii Lui. Dumnezeu e părinte preabun și preamilosiv pentru fiii Săi, înțocmai ca și un părinte pentru copiii săi, tie aceștia buni sau răi, urâți sau frumoși, bine sau mai slabi înzes rați, din cauza acestei nesfârșite iubiri pentru fiii Săi. Dumnezeu e gata să ierte celor ce greșesc din neputință omenească sau luați de patimile lor oarbe, întocmai cum tatăl cel bun sau mama e gata să ierte pe copilul său care greșește.

Dumnezeu știe că omul este neputincios, că e aplicat spre rău, în urma păcatului strămoșesc, și că și „cel drept“ poate cădea de șapte ori pe zi, cum zice Scriptura. Părintele cereșc, — ca și cel pământesc — nu vrea însă „moartea păcătoșului“, ci să se întoarcă și să fie viu, și de aceea ne-a poruncit și nouă ca „să iertăm și noi greșitorilor noștri“, chiar dacă ne-ar greși de nenumărate ori.

Deci, în adevărul creștin, nu este nici un motiv de desperare când cineva a avut nenorocirea să cadă într'un păcat greu, pentru că păcatul acela poate fi iertat, și căderea nu ojunge de nereparat. În creștinism cel rău se poate face iarăși bun, cel păcătos poate ajunge un sfânt, ceace era cu neputință înainte de răscumpărarea noastră prin Domnul Isus Hristos.

Înainte de venirea Domnului păcatele nu puteau fi iertate, ori câte rugăciuni și jertfe ar fi adus păcătoșul. Nici un om drept din legea veche nu a putut intra în ra-u până la răscumpărarea prin Isus, pentru că păcatele nu puteau fi iertate decât prin jertfa lui.

Roadele acestei jertfe au rămas în lume până la ropățul veacurilor, „prin rana Lui toți ne-am vindecat“ și toți cei încreștinați ne putem întoarce la Părintele cereșc dacă am avut nenorocirea să greșim.

Creștinul singur se poate înnoi se poate curăți de păcate, poate fi iertat de Tatăl cereșc pentru meritele Fiului Său. Acesta e adevărul cel mare a creștinismului.

Dar pentru ca să fim ierțați ni se cere să facem tot ceace a făcut Fiul cel rătăcit din pilda Domnului.

Ca și el, noi ne depărtăm și părăsim pe Tatăl cereșc, pentru a putea păcătui. Ne săturăm să-i mai slujim Lui ca și fiul cel rătăcit părintelui său, și vrem să ne slujim uneori și patimilor noastre.

Dar ca și el trebuie să batem același drum al întoarcerii. Care este acest drum al pocăinții?

Să ne recunoaștem greșala; să o urim și să ne pară rău că am făcut-o; să ne pară rău că l-am vătămat prin ea pe Tatăl nostru cel cereșc, care nu ne-a făcut și nu ne-a voit decât binele. Să fim gata a ne cere iertare; să fim hotărâți a nu mai cădea în păcate grele.

Pe acest drum a mers Fiul cel rătăcit și a fost primit cu brațele deschise și iertat de tatăl său. Dacă

Calendarul săptămânii

Luna Februarie

D. lăs. de carne Ev. Mat. XXV. 31-46. Gl. 3. Sf. 3.		VREMEA
Luni	14 P. Axentie	(după calendarul de 150 de ani)
Marți	15 Ap. Onisim	1-4 vânt, 5-6 frig,
Mierc.	16 M. Pamfilie	7-13 bine, 14 cald,
Joi	17 M. Teodor Tir.	15-17 vânt, 18 ninge,
Vineri	18 P. Leon Papa	18-20 vânt, 21 ninge,
Sâmb.	19 Ap. Arhip.	22-24 frig, 25-29 nin-
Dum.	20 P. Leon ep.	ge cu visco!

D. lăs. de carne Ev. Mat. XXV. 31-46. Gl. 3

Locșitorii lui Dumnezeu,

La Roma, un tânăr bogat suferise de o boală grea și apoi se făcuse bine.

Când ieși pentru prima dată afară în grădină, se simți ca născut din nou și, plin de bucurie, laudă pe Dumnezeu cu glas tare. Iși întoarse fața spre cer și spuse: „O, prea bunule Părinte, dacă ar putea vreun om să-și răsplătească pentru ceva, cu căia plăcere aș voi să-ți dau toate averile mele!“

Acesie cuvinte le auzi Ioan, a mit Ciobanul, și zise tânărului bogat: „De sus vine darul cel bun; într'acolo nu poți trimite nimic. Haide, vino după mine!“

Tânărul urmă pe moșneagul cel credincios și ajunseră într'o colibă întunecoasă. Acolo era o grozăvie sărăcie și suferință. Tatăl zăcea bolnav, mama se văita și copiii erau goi și plângeau pentru o bucată de pâine.

Tânărul să înspăimântă. Ion însă spuse: „Iată aici un altar pentru jertfa ta! Iată pe frații Domnului și pe locșitorii lui!“

Tânărul își deschide larg mâna asupra lor, le dădu din plin și îngrijii de bolnav. Iar sărmanii miluiți îl binecuvântară și-l socotiră un inger al lui Dumnezeu.

Ion zâmbi și zise: „Așa dar, îndreaptă-ți privirile recunoscătoare către cer și apoi către pământ.“

Ce face plugarul în Februarie

În luna Februarie gospodarul bun iese la câmp și cercetează sămănăturile de toamnă. Continuă să care gunoi pe ogoare; duce gunoi în grădini, în jurul pomilor și la vie.

În vie se poate face altoiul în uscat, iar în pivniță se trage vinul de pe drojzii. Spre sfârșitul lunii, în părțile unde este mai cald, se începe sămănatul în melegare și chiar și în straturi. În luna aceasta vitele trebuie păzite cu toată grija. Nutrețul să fie dat cu porția, ca să ajungă până ce va răsări iarba. În magazii se treeră și se curăță semințele de orz, ovăs, grâu de primăvară, fasole mazăre, măzăriche și trifoi. Din porunbul care se sfarmă se aleg de sămănaștiuleștii cei mai frumoși, cari au boabele stidoase. În stupină trebuie cercetate cornițele ca să nu stea în umezeală.

Ce face gospodina în această lună

Pentru gospodină muncă, și în această lună este, mai mult prin casă. Găinile încep să ouă. Să se îngrijească să le dea în hrană sfeclă de nutreț și ovăs. Este bine ca să li se dea ovăs încolțit în lădiță, până va da iarba. Februarie este luna cea mai nimerită pentru țesut. Cănepa, inul lăna, așteaptă să fie lucrate de mamele harnice ale femeilor.

vom merge și noi pe această cale, putem fi siguri de milostirea și iertarea lui Dumnezeu, — chiar când am fi căzut în păcate mari — căci și nouă celor sincer pocăiți, ne va zice Domnul: „Fiul meu acesta, mort a fost și a înviat, pierdut a fost și s'a aflat.“

Adevărata pocăință, împreună cu mōrturisirea păcatelor, e singurul drum pentru a fi primit de Părintele cereșc.

Citiți, abonați și răspândiți „Foaia Poporului“, cel mai vechiu prieten al țărănimii din Ardeal.

DIN SFATURILE DOCTORULUI IOSIF

Lupta organismului cu microbi

Față de atacul care îl dau microbii răi sau patogeni în contra corpului omenesc, organismul răspunde prin aceea că din cel dintâi moment își pune în mișcare, mai bine zis mobilizează, toate forțele sale de apărare și le trimite în luptă.

Dela declarația de război, adică dela momentul când organismul este atins de microbi, până la începutul luptei, trece un timp mai lung sau mai scurt, în care microbii caută să se deprindă cu câmpul de luptă, iar organismul sună mobilizarea și cheamă la război. Acest timp care poate fi de o zi sau mai mult, se numește *perioadă de incubație* a boalei și se cotește dela ziua în care omul a venit în atingere cu microbii și până la ivirea celor dintâi semne de boală.

După ce a trecut această perioadă, sau mai bine zis timpul de mobilizare, începe războiul adevărat. Microbii înmulțindu-se încearcă să pătrundă tot mai adânc în corpului omenesc, ca să-l copleșească. Pentru a apăra corpului, — în primul rând — numitele *globule albe sau leucocite din sânge*, și apoi dații de rând ai organismului, ies în calea microbilor și încearcă să-i dezarmeze. Cum ei nu au alte arme decât să se jertfesc și fiecare *înghite* câte un astfel de microb. Dacă microbii sunt slabi sau nu sunt în număr prea mare, leucocitele corpului reușesc să-i înghite și să nimicească pe toți, chiar dela început. În astfel de cazuri soarta războiului se hotărăște iute și în grație corpul omului rămâne învingător și de cele mai multe ori nici nu ia cunoștință că a fost amenințat de boală. Deși a fost, așa dar, atacat de microbi, corpul rămâne sănătos și nu se îmbolnăvește.

Alteori însă microbii reușesc să rupă frontul leucocitelor, ei se revarsă în sânge și năvălesc pe toate părțile corpului.

Organismul răspunde prin aceea că își mobilizează atunci toate forțele și se luptă din răzputeri, sând la o parte orice altă lucrare. Pe de o parte dușmanii, — microbii, — iar materiile veninoase din ei așa numitele *toxine*, le face nevătămătoare, pe de alta, prin urină și scaun, *îndepărtează* cât mai mulți microbi vii din organism, în lumea din afară.

Perioada această de luptă îndârjită se numește perioada de stare a boalei, în care corpul omului e cuprins de fierbințeli și se mistule și se obosește greaua luptă ce o dă.

Războiul acesta, ca ori și care alt război, se resimți în bine sau în rău, după cum se câștigă și pierde câte o astfel de luptă. În cele din urmă în orice război are un sfârșit și astfel și acela al corpului împotriva microbilor, după un timp se isprăvește. Dacă învinge corpul omul bolnav se însănătoșește, iar înțelege numai cu încetul, deoarece organele corpului se refac numai pe îndelete, după suferințele îndurate iar când vor învinge microbii, războiul se gâș, prin acela că corpul este răpus prin moartea bolnavului.

Războiul acesta se poate isprăvi în toată luptă după o învingere strălucită, când fierbințeala și toate celelalte semne ale boalei *încetează deodată*, producându-se criză, ori poate să dureze mai mult și său isprăvească numai cu *încetul*, câștigând o luptă de lunga, când fierbințeala scade treptat și pe îndelete, și care caz vorbim de o scădere lifică sau liză.

O curmare dintr'odată a bolii, adică o criză izbitoare tîlnim spre pildă în boala numită *pneumonie* sau apăsătoare de plămâni, precum și în iarăși că *tifosul* (febră tifoidă sau lingoarea) se vindecă numai pe încetul, adică în mod lific.

Dr. I. S.

Celor reținuți pe patul suferințelor „Foaia Poporului“ le împărtășește, prin slova sa, folositoare sfaturi duhovnicești și doftoricești.

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Puterea aburilor

Mai demult nu erau trenuri. Dacă cineva voia să călătorească, făcea drumul sau pe jos sau cu căruța. Pe apă iarăși se putea călători foarte greu. Coborârile erau mâinate cu vâsle ori erau duse de vânt. Mașinile lucrau numai dacă le învăteau oamenii. Muncă foarte grea și istovitoare.

Astăzi călătoria pe uscat se face cu trenul, pe apă cu vaporul, iar mașinile sunt purtate cu putere de aburi.

Cum s'a ajuns la această născocire?

Un om stătea lângă un foc la care era pusă o oală, în care fierbea mâncare. Oala era acoperită. Numai ce vede odată omul, că acoperișul oalei începe să joace.

— Ce să fie — zise el — doar nu-i necuratul din oală.

Ridică coperișul și în oală nu vede decât mâncarea ce a pus-o să fiarbă.

Pune coperișul la loc. Acesta din nou începe să joace.

Atunci se dumirește el și găsește că apa la călătorie se schimbă în picături foarte mici, cari nu sunt altceva decât aburii sau vaporii, cari au putere de a se mișca. Acești aburi mișcă și acoperișul oalei.

Zice el atunci: „Aburii aceștia s'ar putea înhăma și la căruță. Ar trebui numai un cazan mare, care să se așeze înaintea căruței, pe roți anume puse în legătură cu cazanul. Infierbântându-se cazanul, pune în mișcare roțile și trag după ele trăsura.

De atunci puterea aceasta a început să se folosească.

Cu această putere se mână trenurile, mașinile și vapoarele.

Trenurile sunt un fel de căruță mare pe care o mișcă locomotiva, iar locomotiva este cazanul pus pe roți, în care se formează aburii.

Cu aburii aceștia, locomotiva e mânăta și trage după ea vagoanele.

„La vale fugе tare,

„La șes nebunește,

„La deal găfăește.

după cum se spune într'o ghicitoare.

Cel dintâi care a încercat să pună în mișcare vagoanele cu ajutorul unui cazan cu aburi a fost George Stephenson, înainte de aceasta cu 130 de ani. Șinele pe cari se mișcau atât cazanul cât și vagoanele erau de lemn. Mai târziu aceste șine au fost înlocuite cu altele de fier, iar cazanului i s'au făcut fel de fel de schimbări, până s'a ajuns la locomotivele trenurilor de astăzi, cari poartă cu înțeleasă foarte mare zeci de vagoane încărcate cu mari greutăți.

Cel dintâi drum de fier a fost construit în Anglia și Germania. La noi, cel dintâi drum de fier s'a construit, acum 75 de ani, dela București până la Giurgiu. Astăzi nu-i capitală de județ, care să nu fie unită prin drum de fier cu principalele linii ce duc dintr'o țară într'alta.

Tot cazan cu aburi poartă pe apă și vapoarele. Și tot un fel de cazan cu aburi este și locomotiva, care nu se mișcă din loc, ci ea pune în mișcare mașinile. Cu locomotiva se poartă ferestrele, mașinile de freerat și alte multe feluri de mașini.

Născocirea puterii aburilor a fost o mare minune. Cu ajutorul acestei puteri s'a schimbat fața lumii și viața a luat altă înfățișare. Depărțări nu mai sunt. În câteva ceasuri poți călători cu trenul dintr'un capăt la altul al țării, iar peste apă, cu vaporul, poți trece ușor dela o parte de uscat la alta. Poveri mari se pot transporta fără nici o piedecă.

Munca istovitoare a dobitoacelor a fost înlocuită cu puterea mare a mașinilor.

Și când te cugești că toate aceste își au începutul în întâmplarea oalei cu mâncare ce fierbea la foc, nu poți decât să admiri puterea de muncă și stăruință neîntrecută a oamenilor.

Ion Popu-Câmpeanu

Treburi de iarnă

Ca să iasă la o bună socoteală, la sfârșitul anului, gospodarul trebuie să muncească în toate zilele — afară de Duminici și de sărbători mari, orânduite de biserică. Nu este nicio socoteală ca, din 365 zile ale anului, să mucească numai jumătate. Dacă am înmulți zilele pierdute cu prețul unei zile am ajunge să vedem că economia romândească pierde cel puțin 100 de miliarde lei pe an.

Mare pierdere pentru țară și pentru fiecare gospodar în parte. Și doar, omul care vrea să muncească, găsește oricând de lucru.

Când vremea e prielnică

Uite, de pildă, atunci, când vremea este moale gospodarul poate face arături. Nu toți ați făcut ogoare de toamnă. Iar cei care ați făcut, nu ați ogorit toate locurile pe cari le veți însămânța în primăvară. Se văd pretutindeni porumbiști neîntoarse. Și poate în Octombrie și Noembrie a fost destulă vreme bună pentru arat. Și se știe că numai dacă semănați în două arături, puteți nădăjdui la o bună recoltă. Și dacă nu întoarceți porumbiștele din timp, în primăvară nu este vreme pentru două arături și veți fi nevoiți să semănați întruna.

Cum și ce să facem

Acum puteți face ogoare în toate locurile pe care nu le-ați arat în toamnă. Dacă pământul nu este înghețat, se ară ușor și bine. Arătura se lasă negrăpată, ca să se adune zăpada între brazde, căci va mai veni zăpadă, și ca să le frăgezească gerul, căci și ger vom mai avea.

Tot acum se pot face desfundări — la 2 sau 3 urne — pentru plantarea pomilor și a vișei, precum și gropi în pământurile desfundate în care veți planta pomii.

Plantați fiecare câțiva pomi roditori în gospodărie, ca să nu așteptați ca să treacă prin sat căruța negustorului. Dar plantați, mai cu seamă duzi, fie în ogradă, fie pe islaz, fie pe toate șoselele și drumurile satului. Autoritățile comunale și agentul agricol trebuie să îngrijească ca fiecare sat să aibă cât mai mulți duzi, pentruca toate gospodăriile să crească vierni de mătase.

Îngrijirea uneltelor

Toate mașinile și unelte de lucru trebuie revizuite, mai ales acelea pentru aratul și însămânțatul de primăvară. Acum omul are timp liber și meșterii lucrează mai ieftin. Plugul, grapa, cultivatorul și mașina de semănat să fie revizuite numai decât. Se vor ascuți fiarele de plug și se va cumpăra câte un fier de rezervă. Plugul este uneala de căpetenie a agriculturii. Plugarul se cunoaște după plug. Plugul bun și aranjat bine, merge ușor, răstoarnă brazda frumos și nu obosește vitele.

Să se revizuiască mașina de semănat. Tuburile să fie la locul lor pentruca rândurile să fie de o potrivă de depărtate unele de altele.

Mașina de semănat este de mare însemnătate. Știe toată lumea că semănăturile făcute cu mașina reușesc mai bine și produc mai mult. Sfătuim pe plugari să-și facă rost din vreme de mașini de semănat.

cantități de 15, 25, 50 sau 100 kilograme, cereți să vi se prezinte certificatul Institutului de cercetări agronomice, doveditor că sămânța e curată și că încolțește bine.

Nu cumpărați semințe pe lucernă și trifoi, dela negustori neautorizați, chiar dacă e mai ieftină, fiindcă s'ar putea să aibă cuscută sau alte buruieni și necurătenii și să pierdeți banii.

Sfaturile plugarului luminat

Creșteți vierni de mătase

Cu toate că azi se găsește multă mătase de fabrică (mătase artificială, adică falsă), mătasea de gâmbaci este și va fi mereu cerută și bine plătită de cocșători. În deosebi, azi, mătasea de vierni, adică mătasea naturală, este mult căutată pentru nevoile artileriei, căci pânza făcută din gogoși fiind ușoară, și elastică dă cele mai bune parașute.

Faceți din vreme gropi pentru plantarea duzilor (frăgarilor). Căci cu frunza lor se hrănesc gândacii de mătase. Fie în ogradă, fie în grădină, pe marginile drumurilor, pe lunci pe marginea drumurilor din sat, pe zonele șoselelor, oriunde se pot planta duzi, să-i plantați.

Dacă nu ați făcut gropile din toamnă, le mai puteți face și acum, cinci palme de latură și tot atât de adânci. Acum pământul sub zăpadă nu este înghețat. Primarul și agentul agricol trebuie să îngrijească de plantarea duzilor pe șosele, pe drumuri și pe islazuri.

Cereți din vreme, puteți de dud, dela Camera Agricolă.

Tot prin ocolul agricol cereți și sămânța de vierni de mătase. Dar trebuie să vă înscrieți acum, pentruca sămânța trebuie adusă din Italia. În România se produce prea puțină sămânță (ouă) de vierni de mătase. Pentruca să ajute pe gospodarii satelor, Statul vă poate oferi de dud, dela pepinierele lui, cu preț scăzut să împarte în fiecare primăvară, sămânța de vierni de mătase, tuturor celor ce se înscriu din vreme.

În comunele unde sunt mulți duzi și sunt multe gospodării cari cresc vierni de mătase, Statul va numi niște agenți speciali (sericicoli) cari să îndrumeze pe crescători în această frumoasă ocupație pe loc, fără ca să mai umble oamenii pentru predarea lor și încasarea banilor.

Toate aceste înlesniri trebuie să hotărască pe toți gospodarii să crească vierni de mătase.

Procurați-vă din vreme semințe

Este bine ca plugarul să se îngrijească din vreme de semințe. Cine nu are sămânță destulă, sau cine vrea să-și schimbe sămânța cu alta mai bună, trebuie să o caute din timp. În primăvară semințele se scumpesc și se găesc greu.

Cultivatorii mici se pot întovărăși pentru a-și procura semințele prin cooperative, sindicate și sub îndrumarea Camerei Agricole.

Aveți grijă ca semințele să fie bune și numai din anut trecut; să nu fie vechi, să încolțească bine.

Semințele de nutrețuri, de legume și flori, se vor cumpăra numai dela negustorii cari au autorizație. Semințele care sunt puse în pungă sau în pachete bine închise, lipite și poartă marca unei firme care are autorizare de vânzare, se pot cumpăra din orice prăvălie.

Când cumpărați semințe de lucernă, trifoiu, în

DUMINECA, IN SAT LA NOI...

Opinca Sasului

(Amintiri din Ardealul de altădată)

Sașii din Ardeal sunt cunoscuți ca oameni muncitori și domoli, afară de unii din comuna Cisnădi-oara, cari sunt mărunți și pociți. De obicei, acest soiu de neam are oameni lungi, ca să nu le zicem mari. Lor le plac oamenii mari de statură și nici nu caută altceva la om, decât să fie mare, — zicătoarea: „Fie sasul cât de mare numai s'ajungă la slănină.”

Sașii și în privința îmbrăcăminte se deosebesc de celelalte națiuni. Au cămășile așa de scurte de abia se văd puțin sub șerpar dar în schimb au cisme ca Napoleon Bonaparte. Cu cât sunt cismele mai mari cu atât sasul e mai bogat.

Fiecare sas are două perechi de cisme: o pereche pentru toate zilele și o pereche pentru sărbători. Când au ajuns cismele de sărbătoare să fie încălțate pentru toate zilele, atunci nu le mai aruncă din picioare decât atunci când nu mai există ciobotar care să le poată plotoji. Până mai sunt de reparat se repară în rate și anume: o cismă e dată la reparat și înlocuită cu o opinca, așa că foarte des veți putea vedea sași prin Ardeal încălțați la un picior cu o cismă și la celălalt cu o opinca. Când cisma este reparată vine rândul celeilalte, așa că la sașii de pe la noi nu veți găsi niciodată o pereche de opinca, ci numai câte o opinca, care are menirea de a suplini cizmele în cazuri de boală.

Străinii, cari văd sașii așa încălțați, își pot închipui că suferă de picioare, dar ei sunt sănătoși tun, numai modia lor de îmbrăcăminte e bolnavă.

Pe la anul 1887, eșiam într-o Duminică dela vecernie. Eram pe atunci la teologie și preotul ortodox din Roșia Săsească aștepta la poarta Seminarului să-și vadă băiatul care studia pedagogia. Bietul preot suferea de piciorul drept și era pansat săsește, adică o opinca în piciorul drept și cu cisma în cel

Cântecele poporului

Mândră, floare de gheorghină,
Tu ori măică-ta-i de vină,
Ba devină-i măică-ta
De fi-s ochii ca mura,
Sprâncenele-ți imbinat,
Ochii mă bagă 'n păcate;
Sprâncenele-ți trag a vânt,
Ochii-ți mă bagă 'n pământ.

Vino bade, de-i veni,
Nu mă lăsa a te dori;
De te-oiu dori, bade, mult
Mi-i găsi moartă 'n pământ;
De te-oiu dori, bade, tare,
Mi-i găsi moartă 'n cărare,
Cu doruțul la picioare.
De-aș ști, bade, că-i veni
Drumul fi laș vărui
Tot cu var de cel mărunț
Să vii, bade, mai curând,
Tot cu var din altă țară
Să vii tot a doana seară.

(Din Mocii, jud. Cluj, Câmpia Transilvaniei)

Culese de T. Murășianu

stâng. Cum îl zărește directorul Hania, care era bun de glume, îl și întâmpină cu cuvintele:

— Ce-i părinte, te-ai făcut sas?

— Mă făcut bălana Reverendisime! Păcatele mele! Am fost la o cioară de țigan să-mi potcovesc iapa și aturisita de bălană, m'a potcovit ea pe mine, că m'a lovit cu copita de nu mai pot trage cisma în picior.

— De părinte! Te-a făcut să și mai aduci a-

GLUME

Avocatul, Raiul și Ia

Intre rai și iad se află un zid înalt pentru ca fericii să nu vadă păcătoșeniile celor osândiți.

Intr'un rând, diavolul izbuti să dărâme acest despărțitor.

Atunci Sfântul Petru se duse într'un suflet Dumnezeu și-i povesti isprava necuratului.

— De vreme ce diavolul a dărâmat zidul, îi zise Atotputernicul, tot el trebuie să-l ridice la loc!

— Dar, Doamne, necuratul nu vrea.

În cazul acesta, hotărî Dumnezeu, caută în pământ un bun avocat și spune-i să facă proces diavolului.

— Bine, Doamne.

Dar, după o bucată de vreme, Sfântul Petru întoarse dezamăgit la Dumnezeu și-i zise:

— Doamne, în rai nu este niciun avocat: sunt în iad, la diavol!

În urmă, însă, Atotputernicul a biruit, poruncă zidului să se ridice singur mai înalt și mai solid decât înainte.

Cai și măgar

Un cal și un măgar stau odată de vorbă și se laudau care de care mai tare. Măgarul răspunse calului:

— Mândria ta este fără rost. Din pricina așezării mobilelor, voi caii n'o să mai fiți prețuiți. Dar măgarul va să fie întotdeauna în mare cinste pe lume.

FOISOARĂ

Sub steaua
ciobanului

Inimă de oier

La Cluj, în 1893, un cioban român se apăra în fața Curții cu jurați.

De bună seamă o bună parte din românii ardeleni, cu iarna anilor în plele, își amintesc de acel proces faimos care a răscolit sufletul românimii ca o furtună, după judecarea căruia o seamă din cei mai aleși fii ai Ardealului, dintre aceia cari au cutezat să înfățișeze printr'un „memorand“, Curții împărătești, samavolnicile la cari era supus poporul din Ardeal de către dărâmatorii drepturilor noastre, au fost aruncați în întunecimile închisorilor ungurești.

E viu în amintirea acestor patriarhi acest proces, cu atât mai mult cu cât, printre acei cari mai deslușesc în ceața anilor această involburare a inimilor, vor fi desigur mulți aceia cari vor fi fost țărâși cu rândurile groase ale „memorandurilor“ în temnițele dela Cluj, Vaș și Seghedin.

Avocații și mai cu osebire preoșimea și învățătorimea cari formau pătura conducătoare a sufletului

românesc din Ardeal, au dat atunci un strălucit examen de cutezanță în fața stăpânirii ungurești, apărând cu viu grai și cu slova, cu primejdia vieții lor, drepturile nației noastre de dincoace de munți.

Așa a simțit, așa a vorbit

Deși procesul s'a sfârșit cu condamnarea „memorandiștilor“ spiritele nu s'au potolit ci din contră, cuvintele hotărâte, neînfricate, rostiite de acei bărbați țărâși pe băncile acuzațiilor între baionețele soldaților cu pene, pătrundeau tot mai adânc în rândurile poporului, răscolind și încrâncenând inimile. Gazetele de pe atunci, *Foia Poporului*, *Tribuna*, *Gazeta Transilvaniei*, aducea pe fiecare zi, rânduri de protestare și de alăturare la lupta intelectualilor aruncați în închisori.

Printre cei cari semnau aceste rânduri se întâlneau adeseori, nume de plugari, de meseriași și chiar de oameni cari trăiau sau au trăit pe urma turmelor de oi.

Astfel, în ziua de 21 Sept. (3 Oct.) 1893, gazeta *Tribuna*, din Sibiu, publică scrisoarea lui Simion Bratu din Mihalț, fost cioban la oile satului său până la vârsta de 34 ani, prin care acest bun român își arată toată admirația sufletului său față de curajul „memorandiștilor“, protestând totodată cu tărie contra nedreptăților stăpânitorilor. Iată în ce flacăra de simțăminte își încheie acest om scrisoarea: „Și voi martirii României nu vă temeți de temnițele ungurești de unde are să vină libertatea poporului român; că toată Româniea din Europa vă admiră curajul ce aveți;

Tineretul adult al satelor și orașelor noastre găsește în „Foaia Poporului“ nutremântul sănătos pentru cultivarea sufletului și a bunelor însușiri.

nu desperați că și noi câteva milioane de Români vă urmăm.”

Pentru această îndrăzneală, Simion Bratu e în fața Curții cu juri dela Cluj însă el nu se teme, cu fruntea sus luminată de tot dorul de libertate al lazurilor de ortaci întru sânge și suferință, se apără hărâbătește.

Sunt Român și vreau să mor Român

„Eu am scris — spune el în cuvântarea rostită în fața juraților — numai ca să îmbărbătez pe acei care au să sufere pentru noi, pentru că văzându-i îmbărbățați și de oamenii din popor, suferă mai puțin. Și eu am o inimă nobilă încât pe oricine în necaz îl compătimesc, fie Român fie Maghiar, Țigan, fie cine va fi. Cu atât mai mult pe un Român când îl văd în necaz îl compătimesc, pentru că și eu sunt Român și vreau să mor Român și îmi iubesc patria, națiunea și limba în care m'am născut. Pentru că tot omul care nu-și iubește națiunea și limba, acela e un renegat și un mizerabil și acela nu va fi fericit nici în acest veac, nici în cel viitor, cine-și iubește națiunea și limba până la sfârșit, acela va fi fericit.”

Și mai departe, după ce protestează contra opreliștii statului maghiar de a-ți mai iubi neamul care te-ai născut, spune:

„Și să nu cugete nimeni, că numai câțiva „telișteni“ sunt nemulțumiți cu starea de acum, întreg poporul Român este nemulțumit căci eu sunt din popor și văd mai bine decât domniile de sus, că e de nemulțumit poporul. Mai ales de când cu demonstrațiunile dela Turda, Arad și Oradea Mare, că a intrat în poporul român un simț național, încât va fi putere din lume care să-l desfacă de programul partidului național”

Cu toată dreptatea sa și cu toată tăria apăr

Multe și de toate = Sfaturi folositoare

Correspondența cu abonații

Victor Petruțoni: Am primit prin poștă Lei 200 și Lei 400 cu care sumă abonamentul Dvs. este achitat până la 1 Ianuarie 1945.

Ana Vlad lui Ion: Abonamentul Dvs. cu suma trimisă de lei 400 este achitată până la 1 Mai 1944.

Docolino Petru, econon: Am primit 200 Lei de pe anul trecut, ne mai datorăm cu lei 100 și pe 1944 cu Lei 400, Vă rugăm a nu întârzia cu trimiterea sanelor.

Maxin Catana: Abonamentul Dvs. este achitat până la 1 Mai 1944.

Iosif I. Cojonelu, pădurar: Ne bucurăm și noi că sunteți foarte mulțumit cu foaia. Abonamentul Dvs. este în regulă până la 1 Mai 1944.

Opresan George abonat 620: Am primit poștala Dvs. Pe foaia care merge pe numele Ana Gh. Oprian scrieți „Refuzat“ și o puneți la poștă. De acum încolo numărul foii Dvs. nu mai este 4040 ci 620. Greșala este a Dvs. Călindarele, cum s'au primit bani, s'au și trimis pe adresa Dvs.

Maria Holerșă, moașă: Ne scrieți că ați trimis Lei 400 în ză din luna Mai 1943 pentru foaie. Nu v'a n răspuns crezând că ne vor sosi banii. Nici până azi nu am primit. Scrieți-ne pentru cine trimiteți acești bani. Reclamați la Of. poștal unde ia-ți depus. Așteptăm răspunsul Dvs.

Cercul Cultural „Astra“ Lăpusna: Am primit poștala Dvs. cu noui abonații. Vă mulțumim și vă rugăm a nu întârzia cu trimiterea abonamentelor.

Nicolae Zarva: Am primit poștă. Am schimbat adresa Dvs. Banii încă nu au sosit. Vă mulțumim pentru noui abonați. Incepând cu nr. 7 foaia le merge.

Ioan Visarion Limbean elev: Am primit poștala Dvs. Ne bucurăm că vă place conținutul foii și Dvs. V'am trimis toate numerele apărute în 1944. Abonamentul îl puteți achita cum a-ți cerut Dvs.

sale Simion Bratu din Mihalț, a fost condamnat și aruncat în temniță, socotit fiind de stăpâni ori ca un agitator al poporului, el țărănul care nu cunoștea decât învățătura culeasă la școala satului său, până la vârsta de 34 ani fiind păcurar la oi „petrecându-și verile prin munți iar iernile pe câmpuri cu oile și fiarele sălbatice“.

Să ne fie pildă

Fapta lui Simion Bratu ne arată atât de limpede simțămintele de cari era pătruns poporul din Ardeal care oricât de asuprit era de acei cari nu erau de o lege și un sânge cu el, nu și-a pierdut o clipă conștiința românească, păstrând și apărând cu strășnicie moștenirea din bunici.

Scrisoarea acestui bărbat simplu precum și apărarea lui în fața Curții cu juri dela Cluj, ne mai dovedește apoi, ca și alte nesfârșite mărturii din istoria Transilvaniei, puternica legătură care a existat între rândurile de jos ale poporului și conducătorii lui, arătându-ne totodată că, în tot timpul, aicea în Ardeal, „dela vlădică până la opincă“, n'a fost decât una și aceeași mare de suflete înflăcărare de aceleași simțăminte și aceleași credințe. Prin graiul acestui sfătos și neînfricat cioban, a vorbit însăși poporul, care s'a elăturat unanim la suferințele intelectualilor condamnați pentru dreptate.

„Existența unui popor nu se discută ci se afirmă“, a spus avocatul Ioan Rașiu în fața judecătorilor unguri. Curajul lui Simion Bratu era semn de afirmare a conștiinței românești din Ardeal care avea să se reverse furtunoasă de abea după 15 ani, în valuri veșnice spre Alba-Lulia unirii de totdeauna.

În inima lui Ion Bratu a clocoțit semeția munților prin care s'a înfrățit în verile tinereții lui, cu cerul și oile lui, a fremătat inimile șiragurilor nesfârșite de ciobani care au îmbrățișat în drumețiile lor de o viață, pământul României de pretutindenea.

Ilie Mănișiu

Pomenirea memoriei unei bune românce

Duminecă, 6 Februarie a. c. orele 11 a. m., în Catedrala Mitropolitană Ortodoxă din Sibiu, s-a oficial o slujbă religioasă de către părintele Mihai Neagu protopopul Catedralei, pentru pomenirea defunctei *Amelia N. Băltărețu*, născută Chisim dela a cărei moarte sau implinit 3 ani, soția cunoscutului avocat Sibian N. Băltărețu membru fondator al Asociațiunii „Astra“.

Defuncta a fost o statornică membră a Reuniunea Femello-ortodoxe Române, a societății „Principele Mitrcea“ și a societății „Cultul Eroilor“ din Sibiu, unde a activat cu mult suflet și înțelegere, dela Unire, când s-a stabilit în orașul nostru, arătând o deosebită înțelegere față de toate problemele cari formau scopul activității acestor așezăminte de binefacere, dăruindu-le obolul său din toate inima.

Printre asistența care a finit să participe la slujba de pomenire a defuncte s'insă din viață în plină tinerețe, se aflau d-nii: Avocat Nicolae Băltărețu, soțul defunctei, Dr. Teodor Diaconescu președinte de Tribunal, Dr. Gheorghe Foica, decanul Baroului Avocaților Sibiu, Dr. Emil Turcu avocat cu D-na, General Bărzotescu, preotul Nicolae Ionescu din Slatina, maior inv. C. Stamate cu D-na, Consilier de Curte Apel C. Epure cu D-na, Locol. Colonel N. Sărbanescu cu D-na, D-na Prișcu și D-ra Prișcu, Inspector G-l silvic Boiu cu d-na și familia etc.

După slujba religioasă de la Catedrală, cei prezenți au luat parte la un tradițional prânz, oferit de soțul defunctei, în locuința sa din strada Tribunei Nr. 19.

Odată cu intrarea în rândurile abonaților „Foi Poporului“, mărturisești hotărârea de a sprijini Asociațiunea „ASTRA“ în lucrarea pe care o săvârșește de peste 80 ani, pentru luminarea și propășirea poporului românesc din Transilvania.

„Vinicultura“, societate pe acții în Sibiu

Convocare

Domnii acționari ai Societății „Vinicultura“ S. A. din Sibiu sunt convocați la

a XXII-a adunare generală ordinară

Sâmbătă 25 Martie 1944 orele 16, în sala Restaurantului Simion Manole în Sibiu, Târgul Vinului (Piața Brânzii) Nr. 6.

Ordinea de zi

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de administrație, asupra gestiunii pe exercițiul anului 1943, și raportul Comitetului de cenzori.
3. Aprobarea Bilanțului general și a Contului de Profit și Pierdere încheiate la 31 Decembrie 1943.
4. Întrebunțarea beneficiului net.
5. Descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori de gestiunea lor pe exercițiul anului 1943.
6. Statorirea mărcilor de prezență pe anul 1944.
7. Alegerea noului Consiliu de Administrație.
8. Alegerea noului Comitet de Cenzori.
9. Eventuale propuneri.

Vor putea lua parte la adunarea generală ordinară, cu drept de vot, domnii acționari, cari până în ziua de 19 Martie 1944 orele 18, vor fi depus acțiunile și procurile la sediul societății, în Sibiu str. Blănarilor Nr. 7. Sibiu, la 3 Februarie 1944.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Plata la timp a abonamentului, a fost o datorie care a onorat totdeauna pe cetitorii „Foi Poporului“

Mașini de cusut

renumita marcă germană

IDEAL

cu prețuri avantajoase în depozit la

Carol F. Jickeli S. A.

Sibiu, Piața Regele Ferdinand 21

Secția de automobile -- Radio -- mașini de scris -- biciclete și mașini de cusut, etc.

BONBOANE de malt med cinale

produse dintr'un extras de malt bogat în vitamină, se găses: i-răsi în farmacii și drogherii. Producător

Laboratorul Chim. Farm.
Mr. G. Hietsch, Sibiu

SPECTACOLE

CORSO prezintă în premieră mult apreciată artistă

Jenny Jugo în marea comedie muzicală

SOTIA, cu Willy Fritsch, Victor Staal, Jurnal nou

A sosit din nou, din Germania un
Mare Transport
de
Pantofi de Casă
cu prețuri foarte convenabile

la Firma

Franz GEISBERGER
SIBIU, str. Regina Maria 11 — Tel. 919

A v i z!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. Public și onor. clientele, că **am preluat**

Măcelăria

Coop. „**Andrei Bărseanu**“
Piața Regele Ferdinand No. 9
Telefon: Prăvălie 680 B. — Locuința 819

Noua măcelărie se va deschide în ziua de 19 Februarie 1944, și voi servi tot felul de carne, mezcluri, brânzeturi, unt, etc., păstrate în frigifere electrice moderne, instalate în prăvălie.

Pe lângă vechiul personal mă voi îngriji singur de un serviciu prompt și ireproșabil. — Tot pe această cale mă adresez onor. membrii ai Cooperativei și vechei mele clientele cu rugarea a mă onora cu vizita în noua mea măcelărie spre a se convinge.

Cu deosebită stimă:

DU MITRU VIDRIGHIN

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI“

Despărțămintele noastre la lucru

Despărțământul central județean al „Astrei“ la sate

Conferențiarul Desp. Central județean al „Astrei“ a vizitat în cursul luni Ianuarie a. c. 19 sate rostind în cadrul unor serbări frumoase conferințele lor.

La 13 Ianuarie, Alămor: Dr. Ioan Geleriu: „Principalele deosebiri introduse în dreptul civil român față de fosta legiuire din Ardeal.“ Prof. Iulian Dumitru: „Mijloacele de venit ale țăranilor români în comparație cu ale țăranilor din alte țări.“ Sura Mică: Nicolae Boician: „Educația copiilor în familie.“ Cristian: Dr. Pavel Ciurdariu: „Despre bolile sociale și tratamentul lor.“ Mag: Dr. Ovidiu Munteanu: „Bolile contagioase.“

23 Ianuarie, Cunța: Dr. Liviu Comes: „Ingrijirea sănătății.“ Boz: Dr. Liviu Ionaș: „Sfaturi medicale.“ Dostat: Dr. Octavian Oprean: „Apărarea sănătății.“ Presaca: Nicolae Martin: „Cultura cânepii și a inului.“ Boița: Insp. gen. Silviu Țeposu: „Semnificația Unirii dela 1859 în lumina zilelor de azi.“ Sebeșul de sus: Dr. Aron Faur: „Prevenirea și combaterea bolilor.“ Sebeșul de jos: Dr. Liviu Modran: „Bolile sociale.“ Racovița: Prof. Iulian Dumitru: „Despre problemele în justiție după nule legiuiri.“

30 Ianuarie, Orlat: Părintele Pompeiu Onofreiu: „Biserica leagăn de dragoste, unire, luptă și biruință, pentru Neamul Românesc.“ Gurarâului: Inv. Pația S. Radu: „Femeia ca factor național.“ Poplaca: Prof. Simeon Radu: „Necesitatea credinței în Dumnezeu pentru viitorul neamului.“ Reciu: Inv. Petru Ștețiu: „Respectul față de legi și autorități.“ Gârbova: Inv. Gheorghe Mares: „Despre pomii fructiferi.“ Cristian: Dr. Ioan Macaveiu: „Sănătatea Neamului.“ Mercurea: Dr. Pavel Ciurdariu: „Cum să ne ferim de boli.“

Preoții și învățătorii au închinat toată truda lor pe altarul Astrei contribuind prin munca lor la ridicarea culturală a satelor. Serbările Astrei au fost adevărate clipe de reculegere și de reconfortare. Fiecare conferențiar a subliniat în sfârșitul conferinței sale ideea de întărire morală și națională a țăranului nostru, nădejdi de unire a tuturor Românilor, făcându-se în același timp apel la solidaritatea tuturor în jurul drapelului drepturilor noastre sfinte.

Un eveniment de deosebită importanță culturală este intrarea în arenă a Personalului științific universitar, recent organizat în cadrul Astrei sub președinția d-lui conf. univ. dr. Aurel Moga. Tinerele și însuțelile elemente ale Universității cutreeră, Duminecă de Duminecă, satele județului nostru împrăștiind cu căldură, frumoasele și temeinicele lor cunoștințe.

La Săcel

În săptămâna trecută s'a deschis școala țărănească de bărbăți, din comuna Săcel. Au fost de față d. prof. Nicolae Martin, vicepreședintele „Astrei“ județului Sibiu, d. dr. Dumitru Borcia, președintele desp. de plasă Săliște, d-nii Liviu Roșca, pretor, Ioan Isac și Octavian Flueraș, preoți, dr. Nicolae Dragomir, medic de circumscripție, dr. Toma Ambrus, medic veterinar, Ioan Dobrotă, inginer agronom și Nicolae Giurgiu, director școlar și alți fruntași și numeroși țărani.

După cuvântul de deschidere al preotului local, Ion Cazan, elevii școlii primare, sub conducerea d-lui inv. Grigore Negrescu, au cântat mai multe cântece patriotice. D. dr. Dumitru Borcia a arătat binefacerile „Astrei“ și grija ei de ridicarea plugărimii. D. prof. Nicolae Martin a vorbit despre școlile țărănești ale „Astrei“. D. pretor Liviu Roșca a asigurat pe cei de față de întreg sprijinul administrației. Ședința s'a sfârșit prin cuvântul de mulțumire al preotului Ion Cazan.

Conferințe la Sibiu

În cadrele „Astrei“ a conferențiat la Sibiu, Miercuri în 2 Februarie. d. D. D. Roșca, decanul Facultății de Litere și Filozofie. D-sa a vorbit despre Simeon

Bărnuțiu. Duminecă, 6 Februarie, tot în cadrul „Astrei“ a conferențiat d. Romulus Seișanu, despre „Făuritorii Unirii“: Take Ionescu.

Știr din Mediaș

Dumineca trecută, comitetul desp. „Astra“ Mediaș a ținut o ședință sub președ. d-lui dr. C. Preda, în care s'au discutat însemnate chestiuni administrative. Cu acest prilej d. prof. Eugen Munteanu a făcut o dare de seamă asupra activității desfășurate de „Astra“ Mediaș, arătând că s'au înființat numeroase cămine culturale și școli țărănești. Tot în cursul săptămânii trecute a conferențiat la Mediaș, în cadrele „Astrei“ d. prof. dr. V. Preda, dela Universitatea din Cluj Sibiu. D-sa a fost prezentat publicului de d. prof. Eugen Munteanu.

Școli țărănești la Brașov

În ziua de 6 Februarie s'au deschis în județul Brașov peste 10 școli țărănești pentru femei. Școlile s'au deschis în cele mai curate și puternice comune românești din județ. Cursurile vor avea o durată 5-6 săptămâni. Elevele cari urmează aceste cursuri vor fi pregătite de către conducătorii comunei și conferențiarul „Astrei“-Brașov.

La Vesa — Tr. Mică

În cadrul desp. „Astrei“ s'a deschis și în această frunță comună o școală țărănească, care este urmată de un număr mare de săteni. Cursurile acestei școli sunt ținute de conducătorii comunei preot Vasile Oltean, Alexandru Soluțiu, director școlar, Paulina Breazu, P. Busoiu, inv., preoții Ilea E. și Sechel Alexandru, precum și de alți oameni cu carte din comună, cari înțeleg datoria de a se apropia de popor, de a-l împărțasi din lumina și binefacerile învățaturii. Tot în cadrele „Astrei“. d. director Alexandru Soluțiu înțelege să apropie pe săteni, cât mai mult de învățatura cărții, împărțind regulat sătenilor, cărți, reviste și ziare din bogata bibliotecă a acestui despărțământ. Se cuvine laudă acelora cari trudesc cu atâta devotament în ogorul greu al luminării celor mulți.

La Orăștie

În cadrul conferințelor, organizate de despărțământul „Astra“ Orăștie, a vorbit, în săptămâna trecută, d. dr. Ioan Todea, judecător în Orăștie. Cunoscutul conferențiar a vorbit despre „Unificarea legislativă română“, arătând însemnătatea acestei unificări și roadele care se așteaptă în urma ei. D-sa a fost prezentat numerosului public, venit să asculte această conferință, de către d. prof. Sâmbianu, secretarul desp. „Astrei“ Orăștie.

Apateu - Arad

Subcentrul P. P., Apateu, cu concursul „Astrei“ locale a prezentat cu ocaziunea serbării, un program frumos și variat în sala arhiprină de populația din loc.

Serbarea a fost pregătită din inițiativă și sub supravegherea Comandantului subcentrului și președinte al „Astrei“, locale D. Cpt. rez. Traian Precupaș cu concursul instructorilor: Petrehele, Malița și Orb.

Tinerii: Pârnu, Burca și Rator, precum și fetele: Mangu și Ungur, au avut rolurile cele mai bine interpretate. — spre lauda lor și mulțumirea publicului.

Dela Vișoara

Cercul cultural al „Astrei“ din Vișoara, într-o ședință din săptămâna trecută, și-a ales un nou comitet de conducere. Ca președinte a fost ales d. protopop Leonte Florian, iar ca președinte d. Ioan Mureșan, proprietar. Sub noua conducere „Astra“ din Vișoara a început să desfășoare o frumoasă activitate organizând conferințe și serbări culturale, cu scopul de a ține trează conștiința națională și încrederea sătenilor în viitorul neamului.

„Astra“ la Bozu — Sibiu

Dorința Românilor din această comună de arăta solidaritatea în lucrarea pentru ridicarea satului în s'a încheiat ajunul marelui sărbători naționale „Unirii“, prin actul contopirii ce s'a făcut între cercul cultural „Astra“ și „Căminul Cultural.“

În cadrul unei manifestări culturale și artistice fost încadrată atrăgătoarea conferință, rostită de către d. vicepreședinte al „Astrei“ desp. Sibiu, Dr. Liviu Ionașiu. D-sa a fost delegat dela Centru a conferențiar în comuna noastră și a soluționa anumite probleme de ordin cultural social. Trimisul Astrei centrale a fost întâmpinat de d. Feurdean Aurel, notarul comunei, Cismaș Ioan, preot și Igna Ion, primar. În fața școlii primare, unde așteptau o mulțime de săteni, dr. Liviu Ionașiu a fost întâmpinat de corul tineretului condus de d. Boeranu Vașile, inv. director care, în numele sătenilor, a rostit cuvântul de bun venit. A arătat prin cuvinte de adâncă simțire și bucuria fără margini a locuitorilor și rolul „Astrei“ din punct de vedere național și cultural, în trecut și prezent.

A urmat apoi un program artistic și literar, aranjat de d. Vasile Boeranu și d-ra Aurora Cizmaș, în care corul a executat frumoase cântece populare patriotice pe 5 voci.

Întreg publicul și oaspeții au rămas mișcați de corul tineretului și programul, care s'a încheiat în ascurt timp.

Manifestarea a luat sfârșit loc prin cuvântul de mulțumire rostit de d. Ioan Popa, preot.

Un participant

Dela școala țărănească a „Astrei“ din Ocna Sibiului

Cursurile școlii țărănești a „Astrei“ se țin regulat Miercuri, Sâmbăta și Dumineca, conform programului stabilit de Despărțământul județean.

În ultimile ședințe au vorbit d-nii: Păr. T. Roșca, pâr. N. Popa, pâr. M. Mihăilescu și N. Balteș, inv. și secretarul Despărțământului de plasă.

Școală de gospodărie la Birchiș

Oamenii cu carte din comuna Birchiș, jud. Sebeș, au hotărât să înființeze o școală țărănească pentru femei. Această școală va funcționa în cadrele „Astrei Bănățene.“

Se cuvine laudă cărturarilor acestei comune cari se trudesc în gora luminării poporului românesc.

Din Sebeș-Alba

Societatea culturală „Astra“ Sebeș, a organizat pentru anul acesta un șir de conferințe, cu subiect de viața neamului nostru. În săptămâna aceasta a conferențiat d. prof. Alexe Popovici dela Universitatea din Sibiu. D-sa a desvotat subiectul „Din tainele limbii române“, arătând însemnătatea limbii și ca mijloc de încheiere și păstrare a neamului nostru atât de încercat, frumosețea limbii noastre și latinitatea limbii române. D. protopop V. Oană a mulțumit conferențiarului pentru bunăvoința arătată.

Din Lipova — Banat

În Dumineca trecută d. prof. Stanciu, dela Facultatea de Științe din Timișoara a ținut o conferință despre „Vechimea Neamului nostru așa cum rezultă din cercetarea folklorului.“ D-sa a arătat mai ales colindele, credințele și datinele religioase străvechi, care toate povestesc de vechimea neamului nostru pe aceste plaiuri. Conferința D-sale a fost urmărită cu mult interes de publicul numeros, care a fost de față. În numele ascultătorilor au mulțumit conferențiarului d-nii Iuliu Beiu și Pavel Păcurariu. Conferința aceasta face parte din șirul de conferințe pentru intelectuali, organizate de „Astra“ din Banat.

Tot în cadrele „Astrei“ din Banat, a conferențiat la Oravița, d. prof. V. Radu dela Facultatea de Științe din Timișoara, despre „Somn și vise.“

Intâmplări de peste săptămână

In țară

Inaugurarea așezământului „Casa Copilului” la Sibiu

După o strădanie de mai mulți ani Soc. „Principele Mircea” filiala Sibiu, a izbutit să ridice pe terenul propriu din str. Morilor un așezământ numit „Casa Copilului” sub al cărui acoperământ își vor găsi adăpostul și grija trebuincioasă copiii fără părinți sau cei părăsiți. Această creștinească și românească faptă și-a primit binecuvântarea în ziua de Duminică 6 Februarie a. c. când — în prezenta, d-lui Prof. Petre Tomescu Ministrul Sănătății și al Ocrotirilor Sociale și a colaboratorilor săi — I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului a oficiat o slujbă religioasă, inaugurând munca pe care vor avea să-o desfășoare membrele Societății „Principele Mircea” în fruntea cu înimoasele dna Lucia Col. Savu, cărea îi revine în bună parte meritul de a fi dus la îndeplinire inaugurarea așezământului „Casa Copilului” prin care să încununăm stradanile românești de după unire pentru ocrotirea copiilor neamului.

Cerșetarea nevoilor agriculturii

La București s'a ținut zilele trecute o importantă ședință a Sindcatelor Agricole din întreaga țară, prezidată de primul ministru, a Prof. Mihai Antonescu, care a rostit un amănunțit discurs, înfățișând politica economică și agricolă a guvernului, în actualele împrejurări de război.

Din rapoartele prezentate de către cei competenți și din conținutul discursurilor rosite, noi desprindem ca principale și fundamentale preocupări ale cercurilor conducătoare: a). Valorificarea recoltei; b). Creditul agricol în război; c). Sporirea producției și ridicarea satelor; d). Industria agricolă satească; e) Circulația și punerea într-o mai dreaptă valorificare a produselor agricole și f) Asigurările sociale în agricultură.

Am fi tare bucoroși, dacă am putea constata că toate aceste preocupări nu vor rămâne simple vorbe sau slove așternute pe hârtie.

Țăranul Român așteaptă, în rădăvăr, să simtă o mai largă și mai înțelegătoare atențiune din partea guvernului, fața de nevoile și problemele arzătoare ale vremii.

Numai prin realizări practice și de interes obștesc, se poate înțelege azi o politică economică.

Satele noastre și poporul de plugari, așteaptă, deci, să se vadă deasupra nevoilor, pentru că numai atunci ne vom putea rezuma pe o fărâșime sănătoasă.

Ce se petrece la Cluj

Din Cluj a sosit zilele acestea știrea că autoritățile maghiare de acolo au dispus să fie scoase la licitație mai multe edificii și bunuri care aparțin românilor refugiați.

Clădirile și bunurile scoase la licitație de către ungurii sunt proprietățile următorilor refugiați: dr. Ioan Munteanu, dr. Neda, Mureșan Gheorghe, ing. Teodor Suceva, Goia Gheorghe, Manu Dionisie și soția, Pop Gheorghe și soția, Safta Petru, Creji Stefan, Meta Alexandru, Carlea Românească, Cordoșiu Avisalon, Păteanu Petre, Lazar G. Ioan, Ioan și Nicolae Reșe, dr. Popa Ioan, Ioan Mariceanu și soția Maria Zehan, Gliga Ioan, Chiorean Vasile, Serdean, Roman Gheorghe, Mazim Ana, soția lui Nicolae Curujan născută Ileana Sopon, Ion Crișan, soția, drului Octavian Prie născută Nistor și Minele Șorocani.

Cititorii noștri cari cunosc pe cei în cauză sunt rugați a-i încunoștința despre ce le ce se petrec cu bunurile lor pe care le-au părăsit în urma arbitrajului dela Viena.

De peste hotare

Bombardament puternic al aviației sovietice asupra Finlandei

Orașul Helsinki, capitala Finlandei a suferit în cursul zilei de Duminică 6 Februarie a. c. un puternic bombardament executat de aviația rusească. După știrile primite, acest bombardament a fost unul dintre cele mai puternice pe care le-a suferit orașul finlandez.

Se crede că și alte orașe finlandeze au fost atinse de bombele inamice-

Arestări de teroriști în Franța

Cu toate întinsele măsuri luate de guvernul Laval, pentru a asigura liniștea populației și ordinea lăuntrică, bandele de teroriști continuă să activeze, dând mult de lucru autorităților militare și poliște.

În cursul săptămânii au fost arestați 18 membri ai unei organizații teroriste, la sediul cărora s'au găsit un bogat material de arme și muniții. Cu ocazia încercărilor de arestare s'a încins o luptă pe viață și pe moarte între teroriști și miliția franceză. Un terorist a fost omorât iar alții răniți. După cele petrecute, guvernul francez a înăspriț măsurile de ordine și pază lăuntrică.

Mare mișcare de vapoare la Gibraltar

Din știrile sosite în cursul săptămânii desprindem că aliații continuă pregătirile în vederea angajării Spaniei în război, deși conducătorul republicei, generalul Franco, în declarațiile făcute zilele trecute a dat să se înțeleagă, din nou, că Spania este hotărâtă să-și apere neutralitatea (neamestecul în război).

Unele telegrame vestesc că în portul Gibraltar, din Sudul Spaniei se observă o mare mișcare de vase. Numai în cursul săptămânii acestea au fost aduse în portul Gibraltar peste 60 vapoare, printre cari unele erau încărcate cu petrol. Deasemenea au fost concentrate mai multe așa zise vase de linie, crucișătoare, etc. Cu ce scop toate aceste pregătiri ale anglo-nord-americanilor, rămâne să vedem,

Pagubele provocate de cutremur în Turcia

Cutremurul care s'a produs în Turcia zilele trecute, a provocat mari pagube și a luat viața la mai multe persoane. Legăturile telefonice au fost distruse în mare parte. Orașul Cerber a fost distrus aproape în întregime, iar așezările omenesti (sate și orașe) din regiunea Kastamom, au suferit de asemenea pagube însemnate.

Alți generali italieni arestați

Telegramele sosite din Italia, anunță că acolo se continuă cu arestarea ofițerilor superiori, acuzați că nu și-au îndeplinit îndatoririle militare și că au contribuit, prin ținuta lor, la situația ce s'a creat în Italia, după lovitură de Stat din Iulie 1943

Printre cei arestați se află generalul Dalmacca și Scurera, precum și amiralul Matteocci.

Mobilizarea armatei Estone

În fața amenințării tot mai crescânde a armatelor sovietice cari se apropie de frontierele Estoniei, conducerea acestui stat a luat întinse măsuri, pentru a putea preîntâmpina evenimentele. Toți bărbații dela 17—60 ani, scutiți de mobilizare au fost obligați să servească la apărarea teritoriului.

Pregătirile ce se fac pentru apărarea Statului, dau a înțelege hotărârea Estoniei de a nu se lăsa încorporată în viitoarea ordine europeană pe care o pregătește Rusia.

Pregătiri asemănătoare se fac și în Letonia, vecina Estoniei.

România a rupt legăturile cu Argentina

Zilele trecute, guvernul argentinian a informat toate cercurile politice din lume, că a rupt legăturile diplomatice pe care le întreținea cu Franța, Bulgaria, România și Ungaria.

Poșta Redacției

D. prof. ILIE RUSMIR, Oravița. Ne bucurăm că pe lângă grija ce o purtați de desfacerea foii în acea regiune, ne dovedeți și pe aceea de a ne recruta colaboratori potriviți scopurilor pe cari le urmăm. Ați făcut o alegere potrivită prin d. prof. Gh. Mateiu. Scrisul d-sale este potrivit puterii de pricepere a fărâșimii, deaceia — prin Dv. — îl rugăm să continue colaborarea, cu o condiție: să ne trimită articole mai scurte. Colaborarea d-lui prof. Mateiu ne-ar fi și mai prețioasă, dacă pe lângă evocările de genul celei trimise ne-ar trimite articole în care să desbată problemele regiunii, pentruca astfel să putem aduce și pe această cale serviciile noastre păturei fărâșimii, căreia îi slujim.

D. CORNEL COJOC Fărdia. Poeziile trimise sunt păstrate și ele vor apărea la diferite ocazii. Unele nu sunt potrivite pentru, foaie, deaceia nici nu vor putea fi publicate. Administrația s'a îngrijit să trimită foaia nouilor abonați făcuți de Dv.

Pr. TRAIAN PREUCUPAS, Apateu. Așteptăm să ne trimiteți, sub formă de cronică săptămânală, cel puțin la două săptămâni odată, tot ceea ce înșfătuiește în regiune, pe tărâmul economic, cultural și bisericesc. În chipul acesta ne veți ajuta să fim un cât mai strâns contact cu cetitorii noștri din Banat.

Poșta Abonaților

Achitări de abonamente

(Continuare din numărul trecut)

Dr. Serafim Oana 400, Simion Novac, preot 400, Uliorean Vicențiu, șef de gară 400, Simion Fulea 400, Olar Rafila 400, Fulea Vasile 400, Ioan Todor Fulea 400, Berzovan Garo 200, Ioan Bârsan 200, Dan Ioan 200, Ivan Drăg. n 200, Vucicu Iosif 200, Sinteia Nicolae 200, Ilion Nicolae 300, Morar Petru, plugar 400.

Prin D. Al. Viespe Dir. Sc. pentru: Bolca Moise 200, Bolca Teodor 200, Haneș George 200, Bolca Enea 200 Viespe Al. 200, Emilian Vlada 300, Cărpinișan Gavrilă 400, Petru Nemoian 400, Sara Victor 400, Iolanzan Dumitru 200, Nicolae Avram 200, Ilarion Sandru 200, Vic. Văcariu Măju 400, Viștean Datcu 1 Ion 400, Alexandru Datcu 1 Ion 400, Moga Vasile 400, Ioan Tomuș 400, Nic. Rădoi 400, Ivan Dumitru 300, Toma Telea 400, Suci Simion 400, Rusu Alexandru 400, Gavril Bobeș 400, Lalu Ioan 400, Petre Stoia 400, Costică Olariu 400, Ionel Căliman 400, Oancea paeteli mon 700, Groze Dmițru 300 Dr. Ionel Moga, prof. univ. 400, Marcu Capătă 400, Ionașc Ion 400, Tănase Nicolae 400, Dan Poplăcean 400, Dancu Ioan 400, Filivăștru Gh. 400, Muțiu Șerban 400, Dumitru Soră măcelar 400, Ioan Hegeduiasi 400, Popa Nicolae Toma 200, Dr Nicolae Zigre 2000, Simion Morăruț 500, Iose Nic. Morariu 400, Bălgrădean Petru 400, Iacob Vela 500, Dr. Alexandru Marta 400, Brudan Anisie 200, Răchita Nicolae 200, Ioan Neamțu, comerciant 500, Basiliu Comes 800, Ioan I, Oltean 800, Danil Limbian 225, Trip Ivanție, com. 200, Balica George 200, Dumitru Diacon, elev 200, Nicolae Selișean 200, Plescariu George 400, George Rigu 400, Dr. Eugen Bianu 400, Rafila Desc 400, Dumitru Stoia 400, Sârbu Ilie 400, Victor Petruțoni 400, Ioan Maior, prof. 400, Iosa Nicolae 400, Văd. Valerica Coștea 400, Secașiu Vasile 400, Căminul Cultural „Astra” Făge 400, Teodor Savu 200, Iosifani Valcriu 400, Maria N. Dragos Simion 400, Dr. Iulian Cârje 400, Bogdănel Vasile 400, Cercul Cultural „Astra” Răchitova 200, Ana Cocărlă, inv. 200, Nicolae H. Chițu 200, Iacob Crăciun, cantor 200, Iosif Cojenel, pădurar 400, Max Cătană 400, Cercul Cultural „Astra” Meidan 400, Fiștea Nicolae 400, Ioan C. Duvlea 600, Goban Vasile 630, Iacob Solronie 800.

(Continuare în numărul viitor.)

Cetiți și abonați

„FOAIA POPORULUI”

INFORMAȚIUNI

ULTIMELE ȘTIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — —	Lei 400.—
Pe o jumătate de an — — —	„ 200.—
Pentru negustori și comercianți — —	„ 500.—
Instituții și autorități — — —	„ 2000.—
Abonament de sprijin — — — —	„ 5000.—
PREȚUL UNUI NUMĂR — — — —	LEI 7.—

● **SPRE LUARE AMINTE PENTRU ABONAȚII FOII.** Urcarea prețului hârtiei, a mâinii de lucru, precum și a altor materiale, ce se întrebunțează la tipărirea foii, ne-a pus în situația de a ne vedea siliți să majorăm prețul abonamentului la **500 lei anual.**

Vechii abonați cari își vor plăti abonamentul pe un an întreg până la **1 Martie a. c.** vor trimite numai suma de **400 lei** și vor primi, în mod gratuit, câte un exemplar din „Calendarul Astei și al Foi Poporului” pe anul 1944.

Cei cari se vor abona la foaie după **1 Martie 1944, vor plăti abonamentul de 500 lei anual.**

Deasemenea vor plăti abonamentul de **500 lei** și abonații vechi cari nu-și vor achita abonamentul restant înăuntrul termenului până la **1 Martie 1944.**

Abonații cari își vor achita întregul abonament de **500 lei anual** înăuntrul termenului dela **1 Martie 1944 până la 1 Mai 1944, vor deveni membri activi ai Asociației pentru literatura și cultura poporului român „Astra”,** fără a mai plăti vreo altă taxă.

Odată cu comunicările de mai sus, încuștințăm, pe toți abonații noștri, cari și-au achitat până în prezent abonamentul pe un an întreg, că zilele acestea am început să le expediem câte un calendar în mod gratuit, pe adresa locuinței.

Cei cari nu vor primi calendarul să ne reclame pentru a cerceta și-a vedea cine l-a oprit.

● **ABISINIENII SE PREGĂTESC SĂ ÎNTRE ÎN ROMA?** Unele ziare anunță că, potrivit știrilor din Zürich, în Italia au sosit trupe abisinene care luptă alături de aliați. Nu ar fi de mirare dacă Haile Selassie ar cere ca la cucerirea Romei de către aliați să se îngăduie trupelor abisinene să defileze în oraș.

● **COMUNICAT.** Membrii sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat sunt rugați să-și comunice adresele imediat la Secretariat (ziarul „Ardealul” strada Dionisie Lupu Nr. 65) pentru comunicările ce li se vor face în viitor.

● **RĂNIT DE UN CREION GĂSIT.** Elevul Vasile Sanciu din Adâncata-Bucovina, pe când se ducea la școală, a găsit în drum un creion și punând mână pe el, creionul a explodat și l-a rănit grav.

● **INIȚIAREA DEPOZITELOR DE SARE** Depozitele particulare pentru vânzarea sării vor funcționa conform noului regulament apărut în Monitorul Oficial din 2 Februarie. Autorizațiile vor fi date de Casa Autonomă, în așa fel încât un depozit să funcționeze la 50.000 locuitori. Cererile vor fi adresate în plic închis Casei Autonome, iar în caz de aprobare solicitantul va depune o garanție de 20% din valoarea cantității minime de sare precum și valoarea unei prime comenzi de 30.000 kg.

● **FRĂMĂNTĂRI ÎN BULGARIA** Din Sofia se află că în toată țara s-au răspândit manifeste prin care poporul bulgar este invitat să dea dovadă de tărie și disciplină. În manifeste se spune că patria bulgară se află în fața unor încercări grele. Numai de dârzenia bulgară atârână dacă inamicul va avea succes sau nu. Din această cauză poporul bulgar trebuie să-și ia măsurile de apărare și să nu plece urechia la șovăirile care urmăresc să slăbească disciplina națională, și puterea de rezistență a poporului.

Situația politică și militară de peste săptămână

Din cuprinsul comunicărilor de război date în cursul acestei săptămâni, atât de către Inaltul Comandament german, cât și de cel Sovietic, se poate desluși printre altele, că armatele rusești au fost împinse — prin poruncile comandanților politici și militari — la o mare ofensivă, pe aproape întreaga întindere a frontului răsăritean, începând dela Leningrad și până la istmul Perekop, din Crimeea.

Peste tot — așa spune comunicatele de război — rușii atacă cu forțe puternice și numeroase, de oameni și materiale de tot soiul, doar, doar vor putea săvârși o spargere mai mare în frontul de apărare german. Întrebunțând apucătura atacurilor în formă de pană (ic) trupele rusești au reușit, pe unele locuri, să producă oarecari spargeri în frontul german, dar aceste spărături nu au putut fi lărgite sau adâncite, deoarece, trupele germane prin lupte înverșunate, reușeau, de cele mai multe ori, să nimicească formațiunile inamice atacatoare. Acolo unde, însă, trupele rusești au reușit totuși să păstreze terenul câștigat, cu mari sacrificii de oameni și materiale, Inaltul Comandament german a ordonat retrageri și întărirea trupelor sale, pe noul poziții, unde așteaptă — să dea din nou lupta, cu sovieticii.

Către începutul acestei săptămâni, s'a vestit prin comunicatele de război, că sovieticii au deslănțuit o puternică ofensivă pe întreg frontul răsăritean și în deosebi în punctul Nicopol, oraș așezat la colitura Donului. În acest sector se dau înverșunate lupte și unde rușii au angajat forțe neobișnuit de numeroase și puternice. La încheierea foii aflăm că orașul Nicopol a căzut în mâinile rușilor.

Îngrijorarea din țările Baltice

Puternicul bombardament al aviației rusești a săvârșit la începutul săptămânii asupra orașului Helsinki, capitala Finlandei, a semănat o firească îngrijorare în rândurile popoarelor statelor baltice, care își dau seama de primejdia amenințărilor sovietice. Pe măsură ce frontul ofensiv rusesc se apropie de frontierele Statelor nordice și baltice — Finlanda, Estonia, Letonia, etc. — guvernele acestora au luat întinse măsuri, pentru a se apăra, atunci când va fi cazul. Mobilizarea armatei estoniene și letoniene, mărturisesc îndeașă îngrijorarea ce a cuprins conducerea și poporul acestor țărișoare, amenințate cu incorporarea lor în marele imperiu rusesc, care își dă pe față, pe zi ce trece, tot mai mult țelurile sale de cuceriri teritoriale spre centrul Europei.

Frontul din Italia

Reimprospătând frontul ofensiv din Italia cu noi trupe și materiale, Comandamentul anglo-nord-american, a reușit să împingă forțele sale, până spre barierele din partea de miazăzi a orașului Roma, unde se dau

în prezent lupte puternice, între cele două armate: engleze, nord-americane și franceze — pe deoparte germano-italiene — pe de altă parte. În fața amenințării, tot mai crescândă, a trupelor anglo-nord-american care urmăresc ocuparea capitalei italiene, s'a ordonat trupelor însărcinate cu paza Vaticanului (Cetatea Sfântă) să părăsească interiorul cetății și să ocupe poziții afara zidurilor, pentru a pune astfel, în mai bună siguranță valorile Sfintei Cetăți, în care locuiește Papa. În invitarea unor cercuri catolice de a-și stabili reședința într'un oraș din America de Nord, Sfântul Părinte refuzat.

Pe front politic și diplomatic

Din punct de vedere politic și internațional evenimentul cel mai de seamă al săptămânii se pare a fi amânarea pentru o altă dată a conflictului ivit între guvernul polonez refugiat la Londra, și guvernul rusesc, privitor la stabilirea granițelor și noua organizare a Statului polonez, pe care Rusia îl dorește „sub aripile sale”.

Dar acestui eveniment politic-internațional i-a luat locul un altul, care a atras privirile tuturor țărilor europene. Este vorba de încercările făcute de aliați de a câștiga Spania de partea lor. Pe urma acestor încercări (însoțite cu serioase pregătiri militare prin concentrări de vapoare de război, trupe și material, în strâmtoarea Gibraltar și în alte puncte de pe coasta Spaniei), aliații au provocat o serioasă criză politică în Spania generalului Franco.

Ce întorsătură vor lua evenimentele, în centrul cărora Spania ocupă un loc principal, rămâne să vedem.

Neașteptate reforme constituționale în U. R. S. S.

Către sfârșitul săptămânii trecute, cercurile politice și diplomatice din întreaga lume au fost surprinse de veștile răspândite în legătură cu unele schimbări ce au fost hotărâte în Congresul Sovietului Suprem, care s'a ținut la Moscova, sub președinția lui Stalin, de față fiind și d. Molotov, Comisarul pentru afacerile externe ale Rusiei.

Printre reformele constituționale anunțate în comunicatele ce s'au dat la sfârșitul Congresului Sovietului Suprem, se reține, că Statul Sovietic a recunoscut o deplină autonomie celor 16 republici cari compun laolaltă imperiul U. R. S. S. Anunțând această principială reformă, Stalin a lăsat să se înțeleagă că se urmărește descentralizarea Statului Sovietic într'o uniune de state libere, la fel cu acelea cari aparțin imperiului britanic. Prin aseastă reformă, urmează ca Rusia să aibă în viitor un număr de 16 miniștri de externe, fiecare reprezentând afacerile uneia din cele 16 republici declarate autonome.

Guvernul englez și cel american — așa se spune — n'ar vedea cu ochi buni aceste reforme, în dorința cărora se ascund planurile binecunoscute ale lui Stalin de a-și întinde înrăurirea politice sale peste Europa. Englezii și Americanii, desprinzând din reformele constituționale ale Rusiei zicătoarea că „Poftă vine mâncând” — va căuta desigur un mijloc de a răsturna aceste planuri, la vremea potrivită.

Trupele germane au prăsit Nicopolul

Telegramele sosite la încheierea foii, au aduștirea că orașul Nicopol, dela cotitura Niprului, a fost evacuat de trupele germane, pentru că așa s'a ordonat de către Inaltul Comandament german. Telegrammele mai adaugă că înainte de a părăsi acest punct strategic, armatele germane au distrus toate instalațiile militare și întreprinderile cari lucrau pentru nevoile militare și ale vieții economice.

A sosit un nou transport

Mașini de cusut

„TORPEDO”

fabricat german de primul rang
se vând cu prețuri vechi la

Departamentul Mașinilor
SIBIU Str. Sării 22